

POLİNOMLAR

FERDİ CENGİZ
MATEMATİK ÖĞRETMENİ

Aşağıda verilen tabloda kutuları uygun şekilde işaretleyiniz.

P(x)	Polinomdur	Polinom değildir
$x^3 - 3x^2 + 2x - 5$	☒	☐
$x^2 - 3\sqrt{x} + 2$	☐	☒
$\sqrt{3}x^3 + \frac{3}{4}x^2 - \sqrt{3} - 1$	☐	☐
$x^2 - 4x + 7 + \frac{1}{x}$	☐	☐
$x^5 - 2x + x^{\sqrt{2}} + 1$	☐	☐
$x^3 - x^{\frac{3}{2}} + 4$	☐	☐
$x^2 - 3x + 12$	☐	☐
$\frac{6}{x^2 - 2x - 5}$	☐	☐

ÖRNEK 1

$P(x) = x^{\frac{12}{n}} - 2x^{6-n} + 2x - 3$ ifadesi bir polinom olduğuna göre, n in alabileceği kaç farklı değer vardır?

A) 3

B) 4

C) 5

D) 6

E) 7

Aşağıdaki tabloda verilen polinomların derecesini, başkatsayısını ve sabit terimini bulunuz.

Polinom	Derecesi	Başkatsayısı	Sabit terimi
$2x^3 + 3x^2 + 7$	3	2	7
$4x^5 - 3x^7 + \sqrt{3} - 1$			
$\sqrt{3}x^3 - \frac{1}{3}x + \sqrt{2} + 1$			
$x^2 + \sqrt{3}x + \frac{3}{7}$			
$x^3 - x^4 + x^5$			

ÖRNEK SÖZÜ

$P(x) = (a - 2)x^2 + (b - 3)x + a + b + 3$ polinomu sabit polinom olduğuna göre, $P(3)$ kaçtır?

- A) 3   B) 5   C) 6   D) 7   E) 8

Etkinlik

Tabloda verilen polinomlar sabit polinom olduğuna göre; a, b ve c değerlerini bulunuz.

$P(x)$	a	b	c
$ax^3 + bx^2 + (c-1)x + 4$			
$(a-2)x^3 + (b-1)x^2 + (c-a)x + 1$			
$(a-b-2)x^3 + (a+b-4)x^2 + cax$			
$ax^5 + bx^3 - cx^3 + (c-2)x + a$			

ÖRNEK SORU

$P(x) = (a+b-2)x + a - b - 6$ polinomu 0 (sıfır) polinomu olduğuna göre, $a.b$ çarpımı kaçtır?

- A) -12   B) -10   C) -8   D) -4   E) 8

Etkinlik

Tabloda verilen polinomlar 0 polinomu olduğuna göre, a , b ve c değerlerini bulunuz.

	a	b	c
$(a - 2)x^3 + (b - 1)x + 2c - 6$			
$(2a + 1)x^2 - (a + b)x + c - 3$			
$(a - 4)x^2 - cx + a + b + c$			
$(c - 1)x^4 - (a - c)x + b - c - 12$			

Etkinlik

Aşağıdaki tabloda boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Polinom	x^4 lü terimin katsayısı	x^3 lü terimin katsayısı	x^2 li terimin katsayısı	x li terimin katsayısı	Sabit terim
$x^4 - 3x^3 + 2x^2 - 3x + 1$	1	-3	2	-3	1
$x^3 - 4x^2 + 3x + 7$					
$2x^3 - 5x + 4$					
$x^4 - 2x^2 + 6$					
$3x^4 - 2x^3 + 6x - 7$					

Etkinlik

Aşağıdaki tabloda boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Polinom	Başkatsayısı	Derecesi	Sabit terimi	Katsayılar toplamı
$3x^5 - 2x^3 - 3x$	3	5	0	-2
$3x^3 - 8x + 7$				
$2x^4 - 3x^2 - 4x + 1$				
$x^6 - 3x^4 - 2x + 7$				
$12x^7 - 3x^4 + 5x^3 + 2x - 3$				
$x^6 - 2x^3 + 12x^2 - 4x + 1$				
$-x^5 - x^3 - 4x^2 - 3x + 2$				
$2x^3 - 4x^2 - 3x + 6$				

Etkinlik

Aşağıdaki tabloda verilen bilgileri sağlayan birer tane polinom yazınız.

Derecesi	Başkatsayı	Sabit terim	Katsayılar toplamı	Polinom
3	2	5	-1	$2x^3+3x^2-11x+5$
2	3	1	4	
2	2	-3	2	
5	2	-10	-6	
4	3	-2	4	
3	-2	-5	1	
3	2	-6	-8	

ÖRNEK SORU

$$\frac{P(2x + 1) + x^2 - 2x}{Q(x + 2) - 3} = 2x - 6 \text{ denklemi veriliyor.}$$

$P(x + 4)$ polinomunun katsayılar toplamı -4 olduğuna göre, $Q(3x + 4)$ polinomunun sabit terimi kaçtır?

- A) -3 B) -2 C) 2 D) 3 E) 5

ÖRNEK SORU

$P(x,y) = 3x^4y - 2xy^3 + 5x^3y^2 + 4$ polinomu veriliyor.

$P(2x, -y)$ polinomunun katsayılar toplamı kaçtır?

A) -4

B) -2

C) 0

D) 2

E) 4

▲ **Not:** $P(x)$ polinomunun çift dereceli terimlerinin katsayılar toplamı:

$$\frac{P(1) + P(-1)}{2} \text{ ile bulunur.}$$

$P(x)$ polinomunun tek dereceli terimlerinin katsayılar toplamı:

$$\frac{P(1) - P(-1)}{2} \text{ ile bulunur.}$$

ÖRNEK SORU

$P(x)$ bir polinom olmak üzere,

$P(x+1) + P(x-1) = 2x^3 + 4x^2 + 2x + 12$ olduğuna göre, $P(x)$ polinomunun çift dereceli terimlerinin katsayılar toplamı kaçtır?

A) 12

B) 6

C) 4

D) 3

E) 2

ÖRNEK SORU

$P(x)$ ve $Q(x)$ birbirine eşit iki polinomdur.

$$P(x) = ax^4 + (b - 1)x^3 + (2a + c)x^2 + (b + d)x + e$$

$$Q(x) = 2x^4 + 3x^2 + 6x - 4 \text{ olduğuna göre,}$$

$(a + b + c + d + e)$ toplamı kaçtır?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

E) 5

Örnek

$$P(x) = x^3 - 2x + 7$$

$$Q(x) = 2x^3 + 3x^2 - 2x + 1$$

olduğuna göre, aşağıdaki ifadeleri hesaplayınız.

a. $P(x) + Q(x)$

b. $P(x) - Q(x)$

c. $2.Q(x) - 3.P(x)$

Örnek

$$P(x) = 2x + 1$$

$$Q(x) = x^2 - 2x + 3$$

$$H(x) = x^3 - 2x - 1$$

olduğuna göre, aşağıdaki ifadeleri hesaplayınız.

a. $P(x) \cdot Q(x)$

b. $Q(x) \cdot H(x) + P(x)$

c. $P(x) \cdot [Q(x) + H(x)]$

Saklı

$P(x) = 2x^2 - x - 1$ ve $Q(x) = x^2 + 2x + 4$ olduğuna göre, aşağıdaki tabloda verilen boşlukları doldurunuz.

$P(x) + Q(x)$	$(2x^2 - x - 1) + (x^2 + 2x + 4) = 3x^2 + x + 3$
$P(x) - Q(x)$	
$2.P(x) + 3.Q(x)$	
$2.Q(x) - P(x)$	
$P(x) \cdot Q(x)$	
$P(x) : [P(x) - 2Q(x)]$	

$$(x^4 - 3x^2 + 4x - 3) \cdot (x^5 - 2x^3 - 4x^2 + 2x - 6)$$

çarpımının sonucunda x^6 lı terimin katsayısı kaç olur?

A) -3

B) -1

C) 0

D) 1

E) 3

DÖLME

$$\begin{array}{r|l} P(x) & Q(x) \\ \hline = & A(x) \\ K(x) & \end{array}$$

$P(x)$ bölünen,

$Q(x)$ bölen,

$A(x)$ bölüm,

$K(x)$ kalan polinomlardır.

$P(x) = Q(x) \cdot A(x) + K(x)$ dir.

$K(x)$ polinomunun derecesi $Q(x)$ polinomunun derecesinden daha küçüktür.

Aşağıdaki bölme işlemlerini yapınız.

$$\text{a. } x^3 - 2x^2 + 3x + 2 \quad | \quad x - 2$$

b. $2x^3 - 2x - 6 \mid 2x + 3$

$$\text{c. } x^4 - 3x^3 + 2x^2 - 3x + 6 \mid x^2 - 2x + 3$$

Aşağıda verilen tabloda boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Bölünen	Bölen	Bölüm	Kalan
$2x^2+2x-4$	$x-2$	$2x+6$	8
x^3+2x^2-3x+1	$x+1$		
$2x^3-4x+7$	$2x-1$		
x^3-3x^2+2x+1	x^2+1		
x^4-3x^3+2x-6	x^2+x-1		

Bölme

Aşağıda verilen tabloda boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Bölen	Bölüm	Kalan	Bölünen
$x-3$	$x+2$	5	$x^2 - x - 1$
$x^2 + 1$	$x + 1$	$2x - 1$	
$x^2 - x + 1$	x^2		$x^4 - x^3 + x^2 + 3x + 2$
$2x+5$		3	$2x^2 + x - 7$
	$x^2 + 1$	$2x - 5$	$x^4 + 2x - 6$

POLİNOMLARIN DERECESİ

Bir polinomda x in en büyük kuvvetine polinom derecesi denir. $P(x)$ polinomunun derecesi $\text{der}(P(x))$ ile gösterilir.

$$\text{der}(P(x)) = m$$

$$\text{der}(Q(x)) = n \text{ ve } m > n \text{ olmak üzere;}$$

1) $\text{der}(P(x) \mp Q(x)) = m$ dir.

Toplama ve çıkarmada derecesi büyük olan polinomun derecesi seçilir.

2) $\text{der}(P(x) \cdot Q(x)) = m + n$ dir.

Çarpmada dereceleri toplanır.

3) $\text{der}\left(\frac{P(x)}{Q(x)}\right) = m - n$ dir.

$$\left(\frac{P(x)}{Q(x)} \text{ bir polinom ise}\right)$$

Bölmede derecelerin farkı alınır.

4) $\text{der}(P(Q(x))) = m \cdot n$ dir.

5) $\text{der}(P^k(x)) = \text{der}(P(x^k)) = k \cdot m$ dir.

Aşağıda verilen tabloda boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

$\text{der}(P(x))$	$\text{der}(Q(x))$	$\text{der}(P(x)+Q(x))$	$\text{der}(P(x)-Q(x))$	$\text{der}(P(x).Q(x))$	$\text{der}(P(Q(x)))$
4	4	Bulunamaz	Bulunamaz	$4 + 4 = 8$	$4 . 4 = 16$
2	5	5	5	$2 + 5 = 7$	$2.5 = 10$
4	1				
3	0				
2	6				
5	5				

$$P(x) = x^3 + 2x - 1 \quad Q(x) = x^4 + x^2 + 1$$

olduğuna göre, aşağıdaki tabloda verilen polinomların derecelerini bulunuz.

Polinom	Derecesi
$P(x) \cdot Q(x) - P(Q(x))$	$3 + 4, 3 \cdot 4 \rightarrow 12$
$P(x^2 - 1) \cdot Q(x^3)$	
$P(x) \cdot Q(x) - P(x) \cdot (x^2 - 1)$	
$P(2x + 3) \cdot Q(x + 2) - P^2(x)$	
$P(x^2 + 4x) \cdot Q(x^2 + 3x)$	
$P^2(x^3) \cdot Q(P(x))$	
$P(x^2 + x) \cdot Q(x^2 + 1)$	

$P(x)$ ve $Q(x)$ bir polinom olmak üzere;

$$\text{der} (P(x^2) \cdot x^3 \cdot Q(x)) = 11$$

$$\text{der} \left(\frac{P(x^2 - 1) \cdot (x^3 + 1)}{Q(x)} \right) = 7$$

olduğuna göre, $P(x)$ polinomunun derecesi kaçtır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5

Not: 2 veya daha çok bilinmeyenli polinomların derecesini bulmak için, çarpım durumundaki terimlerin üsleri toplanır, toplamların en büyüğü polinomun derecesini verir.

ÖRNEK SORU

$P(x,y) = 3x^2 y^4 + 2x^5 y^3 - 8x^8 y^2 + 5$ polinomunun derecesi kaçtır?

- A) 15   B) 6   C) 8   D) 10   E) 12

ÇOKLAÇ SORU

$P(x)$ bir polinom olmak üzere, $P(x - 1) + P(x + 1) = 6x - 8$ olduğuna göre, $P(x)$ nedir?

A) $2x + 1$

B) $3x - 4$

C) $3x + 4$

D) $2x - 1$

E) $2x + 3$

$P(x)$ bir polinom olmak üzere;

$P(x + 2) + P(2x) = 5x^2 + 7x + 4$ olduğuna göre, $P(2)$ kaçtır?

A) 1

B) 3

C) 4

D) 5

E) 7

ÖRNEK SORU

$P(x) = x^3 - 3x + 6$ polinomunun $x-3$ ile bölümünden kalan kaçtır?

- A) 24   B) 18   C) 12   D) 6   E) 0

ÖRNEK SORU

$P(x) = x^3 - mx + 12$ olmak üzere;

$P(2x-3)$ polinomunun $x-2$ ile bölümünden kalan 30 olduğuna göre, m kaçtır?

- A) -9   B) -11   C) -15   D) -17   E) -23

ÖRNEK SORU

$$P(2x-3) = x^4 - 2x^2 + 3x - 6$$

$P(3x + 4)$ polinomunun $x + 1$ ile bölümünden kalan kaç-
tır?

- A) 4   B) 8   C) 12   D) 16   E) 20

ÖRNEK SORU

$P(x) = x^3 + mx + n$ polinomu $(x - 1).(x - 3)$ ile tam bölüne bildiğine göre, $m . n$ kaçtır?

- A) 156   B) 72   C) -24   D) -72   E) -156

ÖRNEK SORU

$P(x)$ bir polinom olmak üzere;

$(x-2) \cdot P(x) = x^3 - mx + 12$ olduğuna göre, $P(2x+1)$ polinomunun $x-1$ ile bölümünden kalan kaçtır?

- A) 4   B) 6   C) 9   D) 10   E) 12

ÖRNEK SORU

$P(x)$ bir polinom olmak üzere;

$(x+1) \cdot P(x) = x^3 - x^2 + 2x + k$ olduğuna göre,

$P(3x-1)$ polinomunun sabit terimi kaçtır?

A) 3

B) 4

C) 5

D) 6

E) 7

ÖRNEK SORU

$P(x) = x^4 - 2x^2 - 3x + 2$ polinomunun $x^2 - 4$ ile bölümünden kalan nedir?

A) $10 - 3x$

B) $3x - 1$

C) $2x - 5$

D) $3x + 1$

E) $2x + 5$

ÖRNEK SORU

$P(x) = x^5 + x^4 - 2x^2 - x + 4$ polinomunun $x^2 - x - 1$ ile bölümünden kalan nedir?

A) $3x - 1$

B) $2x + 7$

C) $-3x + 7$

D) $2x - 5$

E) $3x + 1$

ÖRNEK SORU

$P(x)$ polinomunun $x - 2$ ile bölümünden kalan 6, $P(x)$ polinomunun $x - 3$ ile bölümünden kalan 12 olduğuna göre, $P(x)$ polinomunun $(x - 2) \cdot (x - 3)$ ile bölümünden kalan nedir?

A) $3x - 2$

B) $2x - 3$

C) $x + 6$

D) $x - 6$

E) $6x - 6$

$$Q(x) = \frac{P(x)}{(x+2)(x-1)}$$

$P(x)$ polinomunun $(x + 2)$ ile bölümünden elde edilen bölüm $Q(x)$ kalan 5, $Q(x)$ polinomunun $x-1$ ile bölümünden kalan 3 olduğuna göre, **$P(x)$ polinomunun $(x + 2) \cdot (x - 1)$ ile bölümünden kalan nedir?**

A) $2x + 9$

B) $3x + 11$

C) $x + 7$

D) $2x + 1$

E) $3x + 7$

Başkatsayısı 2 olan üçüncü dereceden bir $P(x)$ polinomunun $(x^2 + 2)$ ile bölümünden elde edilen kalan $x + 6$ dir. **$P(x)$ polinomunun sabit terimi 8 olduğuna göre, katsayılar toplamı kaçtır?**

- A) 16   B) 12   C) 10   D) 8   E) 6

$\frac{2x + 4}{x^3 + 4x} = \frac{A}{x} + \frac{Bx + C}{x^2 + 4}$ olduğuna göre, $A + B + C$ toplamının değeri kaçtır?

A) 4

B) 2

C) 0

D) -4

E) -2

$$P(x) = x^3 - 4x^2 + nx + m$$

polinomu $(x-1)^2$ ile tam bölünebildiğine göre, $P(x)$ polinomu-
nun $(x-2)$ ile bölümünden kalan kaçtır?

A) -4

B) -2

C) 0

D) 2

E) 4

$$\frac{5x + 4}{x.(x - 2).(x - 1)} = \frac{a}{x} + \frac{b}{x - 2} + \frac{c}{x - 1} \text{ eşitliğinde}$$

$(a + b - c)$ ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) -18

B) -4

C) 0

D) 14

E) 18

$P(x) = x^3 + x^2 + ax + b$ polinomu $(x-1)^2$ ile tam bölünebildiğine göre, $(a + b)$ toplamı kaçtır?

A) -2

B) -1

C) 3

D) 5

E) 8

$P(x) \cdot P(x + 1) = 4x^2 + 16x + 15$ olduğuna göre, $P(x-1)$ polinomu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) $2x - 2$

B) $2x - 1$

C) $2x + 1$

D) $2x$

E) $2x+2$

BITTI